

REGERINGSKANSLIET

Rådspromemoria

2015-11-23

Justitiedepartementet*Enheten för migrations- och asylnpolitik***Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 3-4 december 2015**

Dagordningspunkt 17

Rubrik: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning, volontärarbete eller som au-pair (omarbetning) (första läsningen)
= Politisk överenskommelse

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Kommissionens förslag till direktiv (COM(2013) 151 final), Fakta-PM (2012/13:FPM 90), Confirmation of the final compromise text with a view to agreement (13974/15)

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 31 maj 2013.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Den 30 maj 2013.

Bakgrund

I mars 2013 presenterade kommissionen ett direktivförslag om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i EU för forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning (praktik), volontärarbete eller au pair-arbete. Två redan gällande direktiv för studerande respektive forskare har omarbetats till ett nytt, gemensamt direktiv. Syftet är att göra EU mer attraktivt för kategorier som genom sin kompetens kan bidra till den ekonomiska utvecklingen. Au-pairer inkluderas i det nya direktivet eftersom de i avsaknad av ett tydligt regelverk bedöms särskilt utsatta för

exploatering. Förslaget utgör en del av det lagstiftningspaket på området laglig migration som presenterades 2005. Förhandlingar med Europaparlamentet inleddes i mars 2015 och har intensifierats under hösten, bl.a. eftersom direktivet ses som en del av EU:s samlade åtgärder på migrationsområdet. Nu har en kompromiss nåtts mellan rådet och Europaparlamentet. Ordförandeskapet väntas presentera den slutliga kompromisstexten för COREPER veckan innan rådsmötet. Syftet med behandlingen på rådsmötet är att nå en politisk överenskommelse i rådet, inför ett antagande av direktivet.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden är artikel 79.2 a och b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar en överenskommelse baserat på den kompromiss som har nåtts mellan rådet och Europaparlamentet.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentets inställning till kommissionens ursprungsförslag har röstats igenom i både LIBE-utskottet och i plenum.

Förslaget

Förslaget rör villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i EU för forskning, studier, praktik, volontärarbete, elevutbyte och au pair-arbete.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

De svenska regler som berörs av direktivförslaget återfinns bl.a. i utlänningslagen (2005:716) och utlänningsförordningen (2006:97). Förslaget omfattar ett antal olika kategorier av tredjelandsmedborgare. Det är enligt förslaget obligatoriskt för medlemsstaterna att införa särskilda regler för att bevilja uppehållstillstånd för studenter, forskare, praktikanter och volontärer inom European Voluntary Service. Medlemsstaterna kan också välja att införa regler för utbyteselever, au pairer och övriga volontärer. Samtliga kategorier kan redan i dag beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Direktivförslagets bestämmelser är emellertid mer detaljerade än nuvarande ordning. Till skillnad från nuvarande direktiv innehåller förslaget bestämmelser som ska underlätta rörlighet inom EU för studenter och forskare och en möjlighet att stanna kvar i nio månader efter avslutade studier eller

forskning för att söka arbete. Förslaget kommer att föranleda förändringar i gällande rätt.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella budgetära konsekvenser till följd av förslaget bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar för både statens budget och EU-budgeten. Migrationsverket har angett att vissa personalkostnader kan uppstå men att de bedöms kunna rymmas inom befintlig budget. Vissa studenter och forskare förväntas stanna kvar i Sverige för att arbeta och därmed bidra med skatteintäkter.